

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/46/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118011080
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118011080.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Petra Tobiaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 03.12.2019, v trestnej veci proti obžalovanému K. Č., pre zločin ublíženie na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zákona a iné, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 5T/59/2018 zo dňa 26.07.2019, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Tr. poriadku z r u š u j e v napadnutom rozsudku celý výrok o treste.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku

Obžalovanému K. Č., nar. XX.XX.XXXX v N., trvale bytom H. XXX, V.. N.

u k l a d á :

Podľa § 155 ods. 1 Tr. zákona, § 36 písm. l) Tr. zákona, § 37 písm. h) Tr. zákona, § 38 ods. 2 Tr. zákona, § 39 ods. 1 písm. d), ods. 4 per analogiam Tr. zákona, § 41 ods. 1 Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 32 (tridsaťdva) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho pre výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov rozsudkom sp. zn. 5T/59/2018 zo dňa 26.07.2019 uznal obžalovaného K. Č., nar. XX.XX.XXXX v N., trvale bytom H. XXX, V.. N., t. č. v mieste bydliska, vinným zo zločinu ublíženie na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 123 ods. 3 písm. i/, ods. 4 Tr. zákona, v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctvo podľa § 364 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na ustanovenia § 138 písm. a) Tr. zákona a § 122 ods. 3 Tr. zákona, spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 18.06.2017 asi o 18.00 hod. v obci H., V.. N. v rómskej osade pred bytovým domom č. XXX po predchádzajúcej vzájomnej dohode bezdôvodne fyzicky napadol spoločne s I.Č., K. J. tým spôsobom, že obvinený I.Č. ho udrel kovovou tyčou do oblasti hlavy a keď tento následne spadol na zem a chcel sa postaviť, obvinený K. Č. ho udrel baseballovou palicou do oblasti ľavej kľúčnej kosti, čím týmto konaním mu spôsobili zranenia, a to viacúlomkovú zlomeninu spánkovo temennej kosti vpravo s krvným výronom

na trvalú mozgovú plenu, zlomeninu ľavej kľúčnej kosti, ktoré zranenia si vyžiadali dobu liečenia spojenú s práceneschopnosťou v trvaní od 18.06.2017 do 14.08.2017.

Za to mu uložil:

Podľa § 155 ods. 1 Tr. zákona, § 36 písm. l) Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona, § 39 ods. 1) Tr. zákona, § 41 ods. 1 Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody na 36 mesiacov.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zákona za použitia § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona mu výkon tohto trestu podmienene odložil.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zákona nad jeho správaním stanovil probačný dohľad počas skúšobnej doby.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zákona mu uložil skúšobnú dobu na 5 rokov.

Podľa § 51 ods. 3 písm. f) obmedzenie spočívajúce najmä v zákaze kontaktu s K. J., nar. XX.XX.XXXX v N., trvale bytom HermO. XXX, V.. N., v akejkoľvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami. /Okresný súd opomenul uviesť aký zákon použil, no uvedené ustanovenie korešponduje s § 51 ods. 3 písm. f) Tr. zákona/.

Podľa § 51 ods. 4 písm. e) Tr. zákona povinnosť spočívajúca najmä v príkaze písomne sa ospravedlniť poškodenému K. J., nar. XX.XX.XXXX v N., trvale bytom H. XXX, V.. N. v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Podľa § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zákona povinnosť spočívajúcu najmä v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku povinnosť uhradiť poškodenému K. J., nar. XX.XX.XXXX v N., trvale bytom H. XXX, V.. N., rukou spoločnou a nerozdielnou škodu vo výške 2.462,- eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. poriadku poškodeného K. J., nar. XX.XX.XXXX v N., trvale bytom H. XXX, V.. N. zo zvyškom svojho nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku, ale len proti výroku o treste v neprospech obžalovaného K. Č., podal ihneď po vyhlásení rozsudku a poučení o práve odvolania okresný prokurátor odvolanie, pričom v jeho písomnom odôvodnení uviedol, že podľa jeho názoru pri ukladaní trestu neboli splnené zákonné podmienky, a to ani okolnosti prípadu ani pomery páchatel'a, pričom dodal, že ide o násilné konanie zo strany obžalovaného s vysokým stupňom agresivity a nebezpečnosti a obžalovaný bezohľadným a zákerným spôsobom použil proti poškodenému zbraň, pričom si mal byť vedomý toho, že tým spôsobí závažnejší následok. Obžalovaného odvolateľ nepovažoval za celkom bezúhonnú osobu, lebo doposiaľ spáchal osem priestupkov, z ktorých jeden bol priestupkom proti občianskemu spolunažívaniu a bol spáchaný obdobným spôsobom, ako predmetný trestný čin, aj keď v rámci jeho predchádzajúcej trestnej činnosti bol amnestovaný. V podstate na základe uvedeného okresný prokurátor navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a uložil obžalovanému trest odňatia slobody nepodmienené.

Na základe takto podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku V prejednávanej veci, keďže obžalovaný urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku a bol poučený podľa § 257 ods. 5 Tr. poriadku, len pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku a nezistiac také chyby, po vykonaní svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že výrokom o treste bol porušený Trestný zákon, v dôsledku čoho bol obžalovanému uložený neprímeraný trest.

V posudzovanej trestnej veci bolo, podľa názoru krajského súdu, pred súdom prvého stupňa vykonané dokazovanie v podstate v takom rozsahu, ako to bolo v zmysle ustanovenia § 2 ods. 10 Tr. poriadku

pre správne zistenie skutkového stavu nevyhnutné. Odvolací súd len doplnil dokazovanie o prečítanie aktuálneho obsahu výpisu registra priestupkov.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynulo, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Plynie z neho, že odkazoval na záujem na dosiahnutí účelu trestu a na jednotlivé hľadiská ukladania trestov vyplývajúce z ustanovenia § 34 ods. 4 Tr. zákona. Prihliadal na prevahu poľahčujúcich okolností v podobe priznania v zmysle § 36 písm. l) Tr. zákona, pričom nezistil žiadnu z priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Tr. zákona. Pri takejto prevahe potom upravil hornú hranicu trestnej sadzby najprísnejšieho spomedzi predmetných trestných činov. Ako to vyplynulo z odôvodnenia napadnutého rozsudku, okresný súd zohľadnil zahladenie odsúdenia amnestiou ako okolnosť, z ktorej je možné usúdiť, že obžalovaný má sklony k riešeniu situácií vyhrážkami a tiež, že priestupok zo dňa 10.05.2015 proti občianskemu spolunažívaniu, z čoho možno usúdiť, že obžalovaný má sklony k napadaniu iných osôb. Svoj záver o použití ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zákona o mimoriadnom znížení trestnej sadzby odôvodnil nielen uvedeným, ale aj okolnosťou, že obžalovaný udrel poškodeného v dobe, keď bol tento na zemi a chcel sa postaviť, pričom úder smeroval na kľúčnu kosť. Podmienečný odklad výkonu trestu s probačným dohľadom okresný súd odôvodnil tým, že aj keď bol obžalovaný druhý krát súdne trestaný, je súd toho názoru, že výkon trestu odňatia slobody možno ešte takto odložiť. Prijatie ostatných výrokov v rámci podmienečného odkladu výkonu trestu s probačným dohľadom už len konštatoval bez bližšieho odôvodnenia.

Krajský súd sa po vykonaní svojej prieskumnej povinnosti nestotožnil s rozhodnutím okresného súdu o treste, pretože jednak okresný súd opomenul v neprospech obžalovaného zohľadniť priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písm. h) Tr. zákona, čím nemal zákonný priestor pre použitie § 38 ods. 3 Tr. zákona, ale mal správne použiť namiesto toho ustanovenie § 38 ods. 2 Tr. zákona. Aj odvolací súd pritom zistil zákonný dôvod pre použitie ustanovení o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody, ale spočívajúce v analogickom použití § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zákona. Bolo pritom v záujme dosiahnutia účelu trestu, v záujme individuálnej a generálnej prevencie pristúpiť k rozhodnutiu o spôsobe výkonu úhrnného trestu odňatia slobody.

V zmysle ustanovenia § 34 Tr. zákona, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Okrem toho, hľadiská, na ktoré súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery najmä prihliada, sú podľa § 34 ods. 4 Tr. zákona spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Pokiaľ ide o aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zákona <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/>>, je potrebné uviesť, že podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/300/>> môže súd páchatelovi znížiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom, ak vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Z hľadiska osoby obžalovaného krajský súd z predloženého spisového materiálu nezistil, že by obžalovaný spĺňal podmienky pre záver, že jeho osoba odôvodňuje mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody. Opakovane bol postihnutý za páchanie priestupkov v cestnej doprave, no čo je závažnejšie, bol postihnutý pokutou za to, že so svojím bratom fyzicky napadli už 10.05.2015 inú osobu a občianske spolunažívanie narušili drobným ublížením na zdraví. Pritom už predtým preukázal náchylnosť na protiprávnu činnosť tým, že spáchal zločin marenie spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d), ods. 2 písm. c) Tr. zákona, ktorého podstata spočívala v tom, že ako spolupáchatel použil hrozbu násillia a hrozbu ťažkej ujmy, aby pôsobil na svedka a konal z osobitného motívu, v úmysle zakryť iný trestný čin. Aj keď došlo amnestiou k odpusteniu výkonu uloženého trestu s účinkom zahladenia, nič to nemení na závere, že obžalovaný sa už do rozporu so záujmami chránenými Trestným zákonom dostal. Nakoniec

nemožno prehliadnúť, že už súd prvého stupňa hodnotil priestupkovú a trestnej minulosť obžalovaného v podstate v jeho neprospech.

Odvolací súd nezistil ani prítomnosť mimoriadnych okolností vyžadovaných v § 39 ods. 1 Tr. zákona. Za okolnosti trestného činu vo všeobecnosti je potrebné považovať všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na hodnotenie závažnosti činu pre spoločnosť a tiež skutočnosti vplývajúce na hodnotenie možnosti nápravy páchatel'a. V zmysle § 39 ods. 1 Tr. zákona musí ísť o okolnosti nie bežné, ale svojou povahou za mimoriadne, ktoré by boli v prospech páchatel'a.

Takými okolnosťami určite nie sú okolnosti predmetného skutku obžalovaného, keď v rómskej osade v blízkosti svojho obydli'a po tom, ako mal jeho brat slovne napadnúť poškodeného, tak sa v zmysle skutkovej vety dohodol s týmto svojím bratom na bezdôvodnom fyzickom napadnutí poškodeného, na ktorom sa podieľal tak, že po tom, čo poškodený v dôsledku úderu zbraňou zo strany jeho brata spadol a chcel sa postaviť, tak ho udrel baseballovou palicou do oblasti ľavej kľúčnej kosti.

Krajský súd však zistil prítomnosť iných skutočností, ktoré odôvodňovali zákonné použitie mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody.

Analógia je pri aplikácii Trestného zákona neprípustná v zmysle rozširovania podmienok trestnosti činu nad rámec zákona. V iných smeroch je prípustná, ak v prospech páchatel'a odstraňuje medzeru v zákone a zodpovedá zmyslu a významu riešenej otázky vo vzťahu k analogicky použitému ustanoveniu.

Ak možno páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno /teda nie obligatórne/ naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maius (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Tr. poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel' (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu. / Stanovisko č. 44/2017 trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.06.2017, sp. zn. Tpj 55/2016, na zjednotenie v otázke možnosti/ nemožnosti priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n) a písm. l) Tr. zákona v prípade prijatia vyhlásenia obžalovaného o uznání viny podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Tr. poriadku.

Citované stanovisko teda pri uznání viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Tr. poriadku (po prijatí vyhlásenia obvineného, že je vinný, súdom) umožňuje aplikáciu pre obvineného podstatne priaznivejšieho postupu podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 per analogiam Tr. zákona možnosťou mimoriadneho zníženia trestu (rovnako ako páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste).

Odvolací súd v súlade s uvedeným v prejednávanej veci rozhodol, keď dospel k záveru, že práve mimoriadne znížený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere upravenej postupom podľa § 39 ods. 4 Tr. poriadku primerane zohľadňuje kritický prístup obžalovaného k svojej trestnej činnosti. Takto uložený trest však musí byť spojený s výkonom trestu odňatia slobody, aby bol trestom primeraným na dosiahnutie účelu trestu, trestom, ktorý spĺňa podmienku individuálnej a generálnej prevencie.

Odvolací súd pri ukladaní trestu u obžalovaného pritom zistil poľahčujúcu okolnosť, a to podľa § 36 písm. l) Tr. zákona, že sa obžalovaný k trestnej činnosti priznal a trestný čin úprimne oľutoval. U obžalovaného na druhej strane zistil jednu priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. h) Tr. zákona, teda že spáchal viac trestných činov. V prospech obžalovaného zohľadnil jeho usporiadané pomery, keďže je ženatý, je otcom troch detí a pochádza z pomerne veľkej rodiny. Z doterajšieho dokazovania vyplynulo, že obžalovaný nebol prvým, kto na poškodeného zaútočil, akoby nesprávne nasledoval príklad svojho brata a k násilíu sa pripojil. V prostredí rodinných vzťahov existujúcich v rómskej osade to nemožno ako podstatný impulz pre násilné konanie obžalovaného vylúčiť. Na druhej strane ale, musí byť pri trestaní podobných činom z hľadiska generálnej prevencie jasné, že neoprávnené útoky zbraňou, také útoky najmä skupín či už založených na rodinnej či priateľskej súdržnosti smerujúce proti zdraviu či majetku, sú neprípustné a vysoko závažné. V tomto prípade obžalovaný brutálne, za pomoci nebezpečného druhu palice neoprávnene zaútočil na poškodeného navyše v čase, keď tento nemal príležitosť sa brániť a útok dokonca smeroval na kľúčnu kosť, teda priestor, ktorý sa nachádza v bezprostrednej blízkosti

hlavy človeka, pričom sa takto podieľal na dlhšom čase trvajúcej poruche zdravia poškodeného. Podieľal sa nielen na spáchaní prečinu, ale aj zločinu, keď v súvislosti s jeho predchádzajúcim zločinom bolo upustené od výkonu trestu s účinkom zahľadania odsúdenia.

Takto dospel k záveru, že primeraným trestom odňatia slobody je s použitím postupu aj podľa § 41 ods. 1 Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 32 mesiacov, teda vo výmere zodpovedajúcej mimoriadnemu zníženiu tohto druhu trestu v rozsahu uvedenom v ustanovení § 39 ods. 4 Tr. zákona.

Nakoľko obžalovaný doposiaľ nebol vo výkone trestu odňatia slobody pre žiaden trestný čin, bol pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradený v súlade s § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Takto uložený trest zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle § 34 ods. 1 až 4 Tr. zákona vysokej závažnosti spáchaného trestného činu vyplývajúcej z jeho povahy a spôsobu spáchania, zistenej poľahčujúcej a priťažujúcej okolnosti, ako aj pomerom obžalovaného a možnosťami jeho nápravy z hľadiska účelu trestu, jeho individuálnej i generálnej prevencie, pričom uložený trest odňatia slobody v takto stanovenej výmere je dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia obžalovaného spoločnosťou.

Preto odvolací súd na podklade dôvodne podaného odvolania obžalovaného zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. poriadku napadnutý rozsudok v celom výroku o treste a pochybenie okresného súdu napravil sám postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku tak, ako to vyplýva z výroku tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti zostal napadnutý rozsudok týmto rozsudkom nedotknutý.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný